LIBRIS | We know books

RABINDRANATH TAGORE

GRĂDINARUL

ediție bilingvă

Traducere de Al. Husar
Cuvînt înainte şi notă biografică de George Popa

INSTITUTUL EUROPEAN
2006

LIBRIS | We know books

Cuprins

Notă asupra ediției / 5
Cuvînt înainte / 7
Notă biografică / 15

1 [*Have mercy upon your servant, my queen!*] / 16
[Ai milă de servul tău, regina mea!] / 17

2 [*Ah, poet, the evening draws near*] / 20
[Ah, seara se-apropie şi-ncărunţeşti, poete] / 21

3 [*In the morning I cast my net into the sea*] / 24
[În zori am aruncat plasa mea în mare] / 25

4 [*Ah me, why did they build my house...*] / 26
[Vai mie, de ce oare mi-au clădit casa...] / 27

5 [*I am restless*] / 30
[Nu-mi pot găsi odihna] / 31

6 [*The tame bird was in a cage...*] / 32
[Pasărea cea îmblînzită era într-o colivie...] / 33

7 [*O mother, the young Prince is to pass by our door*] / 34
[O, Mamă, tînărul Prinţ va trece prin faţa porţii noastre] / 35

8 [*When the lamp went out by my bed...*] / 36
[Cînd se stinse lampa lîngă patul meu...] / 37

9 [*When I go alone at night to my love-tryst...*] / 40
[Cînd mă-ndrept noaptea singură spre dragostea mea...] / 41

10 [*Let your work be, bride*] / 42
[Lasă acum, mireasă, lucrul tău la o parte] / 43

11 [*Come as you are*] / 46
[Vino aşa cum eşti] / 47

12 [*If you would be busy and fill your pitcher...*] / 50
[De vrei fără zăbavă să-ţi umpli urciorul...] / 51

13 [*I asked nothing...*] / 54
[Eu nu pofteam nimic] / 55

14 [*I was walking by the road...*] / 56
[Mă plimbam pe drum...] / 57

15 [*I run as a musk-deer runs...*] / 60
[Alerg precum un cerb...] / 61

LIBRIS We know books

16 [*Hands cling to hands...*] / 62
[Mîini de mîini se țin împreună...] / 63

17 [*The yellow bird sings in their tree...*] / 64
[Pasărea cea galbenă cîntă în copacul lor...] / 65

18 [*When the two sisters go to fetch water...*] / 68
[Cînd cele două surori merg să aducă apă...] / 69

19 [*You walked by the riverside path...*] / 70
[Cu urciorul plin la şold te duceai...] / 71

20 [*Day after day he comes and goes away*] / 72
[Zi după zi el vine şi pleacă din nou] / 73

21 [*Why did he choose to come to my door...*] / 74
[Oare de ce dorea mereu să vină pe la uşa mea...] / 75

22 [*When she passed by me with quick steps...*] / 76
[Cînd trecu în paşi grăbiți pe lîngă mine...] / 77

23 [*Why do you sit there...*] / 78
[De ce stai acolo...] / 79

24 [*Do not keep to yourself the secret...*] / 80
[Nu păstra doar pentru tine taina...] / 81

25 [*Come to us, youth...*] / 82
[Vino la noi, tinerețe...] / 83

26 [*What comes from your willing hands...*] / 84
[Ce-mi vine din partea bunelor tale mîini...] / 85

27 [*Trust love even if it brings sorrow*] / 86
[Oricîtă durere ți-ar aduce în viață...] / 87

28 [*Your questioning eyes are sad*] / 88
[Ochii tăi întrebători sînt trişti] / 89

29 [*Speak to me, my love!*] / 90
[Vorbeşte-mi, dragul meu!] / 91

30 [*You are the evening cloud...*] / 92
[Tu eşti norul de seară...] / 93

31 [*My heart, the bird of the wilderness...*] / 94
[Inima mea, pasărea pustiei...] / 95

32 [*Tell me if this be all true...*] / 96
[Spune-mi dacă totul e adevărat...] / 97

33 [*I love you, beloved*] / 98
[Te iubesc, dragul meu] / 99

34 [*Do not go, my love...*] / 100
[Nu pleca, dragul meu...] / 101

LIBRIS We know books

35 [*Lest I should know you too easily...*] / 102
[De teamă că te voi cunoaşte prea uşor...] / 103

36 [*He whispered...*] / 104
[El şoptea...] / 105

37 [*Would you put your wreath of fresh flowers...*] / 106
[Ai vrea să-mi pui la gît ghirlanda ta...] / 107

38 [*My love, once upon a time...*] / 108
[Dragostea mea, a fost o vreme...] / 109

39 [*I try to weave a wreath...*] / 110
[O ghirlandă încerc să-ţi împletesc...] / 111

40 [*An unbelieving smile flits on your eyes...*] / 112
[Un zîmbet incredul flutură în ochii tăi...]/ 113

41 [*I long to speak the deepest words...*] / 114
[Aş dori să-ţi spun cele mai adînci cuvinte...] / 115

42 [*O mad, superbly drunk*] / 118
[O, nebună, superbă beţie] / 119

43 [*No, my friends, I shall never be an ascetic...*] / 122
[Nu, prietenii mei, eu nu mă voi face pustnic...] / 123

44 [*Reverend sir, forgive this pair of sinners*] / 124
[Slăvite Doamne, iartă pe aceşti doi păcătoşi] / 125

45 [*To the guests that must go...*] / 126
[Pentru oaspeţii ce trebuie să plece...] / 127

46 [*You left me and went on your way*] / 128
[M-ai părăsit şi ţi-ai văzut de drumul tău] / 129

47 [*If you would have it so, I will end my singing*] / 130
[Dacă vrei tu aşa, eu voi sfîrşi cîntecul meu] / 131

48 [*Free me from the bonds of your sweetness...*] / 132
[Dezleagă-mi, draga mea, cătuşele vrăjite!] / 133

49 [*I hold her hands...*] / 134
[Eu ţin mîinile ei...] / 135

50 [*Love, my heart longs...*] / 136
[Inima mea, iubito, tînjeşte...] / 137

51 [*Then finish the last song...*] / 138
[Sfîrşeşte acest ultim cîntec...] / 139

52 [*Why did the lamp go out?*] / 140
[De ce s-o fi stins lampa?] / 141

53 [*Why do you put me to shame with a look?*] / 142
[De ce cu o privire tu mă faci să roşesc?] / 143

UBBIS | We know books

54 [*Where do you hurry with your basket*] / 146
[Unde alergi cu coşul tău...] / 147

55 [*It was mid-day when you went away*] / 148
[Era-n amiezi cînd ai plecat] / 149

56 [*I was one among many women...*] / 150
[Eram una dintre atîtea femei...] / 151

57 [*I plucked your flower, O world!*] / 152
[Ţi-am cules floarea, o, lume!] / 153

58 [*One morning in the flower garden...*] / 154
[Într-o dimineaţă în grădina cu flori...] / 155

59 [*O woman, you are not merely the handiwork of God...*] / 156
[O, femeie, tu nu eşti doar creaţia lui Dumnezeu...] / 157

60 [*Amidst the rush and roar of life...*] / 158
[Prin freamătul şi vrajba nepotolită a vieţii...] / 159

61 [*Peace, my heart...*] / 160
[Pace, inima mea...] / 161

62 [*In the dusky path of a dream...*] / 162
[Pe cărarea întunecoasă a unui vis...] / 163

63 [*Traveller, must you go?*] / 164
[Trebuie oare, drumeţule, să pleci?] / 165

64 [*I spent my day...*] / 168
[Mi-am irosit ziua...] / 169

65 [*Is that your call again?*] / 170
[La tine iar mă chemi?] / 171

66 [*A wandering madman...*] / 172
[Un nebun pribeag...] / 173

67 [*Though the evening comes with slow steps...*] / 176
[Deşi seara vine cu paşi înceţi...] / 177

68 [*None lives for ever, brother...*] / 178
[Nimeni nu trăieşte, frate, în lume pe veci] / 179

69 [*I hunt for the golden stag*] / 182
[Vînez cerbul de aur] / 183

70 [*I remember a day in my childhood...*] / 184
[Mi-amintesc, într-o zi din copilăria mea...] / 185

71 [*The day is not yet done...*] / 186
[Ziua nu s-a sfîrşit încă...] / 187

72 [*With days of hard travail I raised a temple*] / 190
[Zile întregi muncind din greu mi-am înălţat un templu] / 191

LIBRIS We know books

73 [*Infinite wealth is not yours...*] / 192
[Averea nesfîrşită a lumii nu-i a ta...] / 193

74 [*In the world's audience hall...*] / 194
[În tinda lumii...] / 195

75 [*At midnight the would-be ascetic...*] / 196
[La miezul nopţii un om voind să se facă sihastru...] / 197

76 [*The fair was on before the temple*] / 198
[Tîrgul se ţinea în faţa templului] / 199

77 [*The workman and his wife...*] / 200
[Plugarul şi nevasta lui...] / 201

78 [*It was in May*] / 202
[Era în luna mai] / 203

79 [*I often wonder...*] / 204
[Adesea am vrut să ştiu...] / 205

80 [*With a glance of your eyes...*] / 206
[Cu o clipire a ochilor...] / 207

81 [*Why do you whisper so faintly in my ears...*] / 208
[De ce-mi şopteşti atît de abătută-n urechi...] / 209

82 [*We are to play the game of death tonight...*] / 210
[Noi jocul morţii îl vom juca la noapte...] / 211

83 [*She dwelt on the hillside...*] / 212
[Ea sta în coasta dealului...] / 213

84 [*Over the green and yellow rice-fields...*] / 216
[Peste verzi şi galbene plantaţii de orez...] / 217

85 [*Who are you, reader, reading my poems...*] / 218
[Cine eşti tu, cel care-mi citeşti poemele...] / 219

Volume de Rabindranath Tagore editate în traducere românească / 221

Rabindranath Tagore
LIBRIS | We know books

1

Servant

Have mercy upon your servant, my queen!

Queen

The assembly is over and my servants are all gone. Why do you come at this late hour ?

Servant

When you have finished with others, that is my time.

I come to ask what remains for your last servant to do.

Queen

What can you expect when it is too late?

Servant

Make me the gardener of your flower garden.

Queen

What folly is this ?

Servant

I will give up my other work.

I throw my swords and lances down in the dust. Do not send me to distant courts; do not bid me

LIBRIS | We know books

I

Servul

Ai milă de servul tău, regina mea!

Regina

Diavolul a luat sfîrşit şi servii mei s-au dus care-ncotro. De ce vii tu atît de tîrziu?

Servul

Cînd ai sfîrşit cu ceilalţi, atunci e timpul meu.
Vin să te-ntreb ce-i rămîne celui din urmă serv credincios al tău să facă.

Regina

Ce poţi tu aştepta cînd e atît de tîrziu?

Servul

Să mă faci grădinarul grădinii tale de flori.

Regina

Ce nebunie-i asta?

Servul

Sînt gata să renunţ la orice altă slujbă.
Sabia şi lancea mi le arunc în praf. Nu mă trimite la curţi îndepărtate; nu-mi porunci să-ncerc noi cuceriri.

LIBRIS We know books

undertake new conquests. But make me the gardener of your flower garden.

Queen

What will your duties be ?

Servant

The service of your idle days.

I will keep fresh the grassy path where you walk in the morning, where your feet will be greeted with praise at every step by the flowers eager for death.

I will swing you in a swing among the branches of the saptaparna, *where the early evening moon will struggle to kiss your skirt through the leaves.*

I will replenish with scented oil the lamp that burns by your bedside, and decorate your footstool with sandal and saffron paste in wondrous designs.

Queen

What will you have for your reward ?

Servant

To be allowed to hold your little fists like tender lotus-buds and slip flower chains over your wrists; to tinge the soles of your feet with the red juice of ashoka *petals and kiss away the speck of dust that may chance to linger there.*

Queen

Your prayers are granted, my servant, you will be the gardener of my flower garden.

LIBRIS | We know books

Ci fă-mă grădinarul grădinii tale de flori.

Regina

Ce slujbă anume ai vrea să duci la îndeplinire?

Servul

Slujba zilelor tale de răgaz.

Aş vrea să ţin proaspătă iarba potecii care o calci dimineaţa, cînd picioarele tale vor fi slăvite cu mîndrie la fiecare pas al tău de florile care-şi aşteaptă moartea.

Te-aş legăna într-un leagăn printre crengi de *saptaparna*, cînd timpuria lună a serii va-ncerca să-ţi sărute poala printre frunze.

Cu ulei îmbălsămat aş vrea să-ţi umplu candela ce arde la căpătîiul tău şi ţi-aş zugrăvi minunat în culori de santal şi şofran taburetul pe care stai.

Regina

Şi ce-ai vrea de la mine în schimb drept răsplată?

Servul

Să-mi fie îngăduit pumnii tăi mici ca mugurii fragezi de lotus să-i ţin în mîini şi din flori împletite să-ţi pot face brăţări, cu sucul roşu al petalelor de *ashoka* să-ţi vopsesc talpa piciorului şi să-ţi sărut firul de praf din întîmplare rămas în acel loc.

Regina

Rugile tale fie-ţi împlinite, servul meu, tu vei fi grădinarul florăriei mele.

Rabindranath Tagore
LIBRIS | We know books

2

„Ah, poet, the evening draws near; your hair is turning grey".

„Do do in your lonely musing hear the message of the hereafter ?"

„It is evening" the poet said, „and I am listening because some one may call from the village, late though it be.

„I watch if young straying hearts meet together, and two pairs of eager eyes beg for music to break their silence and speak for them.

„Who is there to weave their passionate songs, if I sit on the shore of life and contemplate death and the beyond ?

„The early evening star disappears.

„The glow of a funeral pyre slowly dies by the silent river.

„Jackals cry in chorus from the courtyard of the deserted house in the light of the worn-out moon.

„If some wanderer, leaving home, come here to watch the night and with bowed head listen to the murmur of the darkness, who is there to whisper the secrets of life into his ears if I, shutting my doors, should try to free myself from mortal bonds?

„It is a trifle that my hair is turning grey.

„I am ever as young or as old as the youngest and the oldest of this village.

LIBRIS | We know books

2

„Ah, seara se-apropie şi-ncărunţeşti, poete.

Auzi tu-n pustiul gîndurilor tale chemarea de dincolo?"

„E seară, într-adevăr", răspunde poetul, „şi ascult, fiindcă, poate, cineva din sat o să mă cheme, oricît de tîrziu.

Veghez şi aştept ceasul cînd, împreună unite în iubire, bat inimile tinere şi doi îndrăgostiţi cu ochi pătimaşi cer muzicii să frîngă tăcerea dintre ei şi în locul lor să prindă glas.

Cine ar putea fi oare cel chemat a împleti cîntecele lor pline de pasiune, dacă eu aş sta la marginea vieţii privind alene moartea şi lumea de dincolo?

Întîia stea dispare în amurg.

Văpaia rugului aprins se stinge încet la rîul liniştit.

Şacalii urlă-n cor din curtea casei părăsite în lumina lunii veştejite.

Dacă un călător, părăsindu-şi casa, ar veni aici să vegheze noaptea şi cu capul plecat să asculte tăcut murmurul întunericului, cine-ar putea să-i şoptească la ureche tainele vieţii, dacă-nchizîndu-mi uşa, aş încerca eu însumi s-alung îndatoririle mele de muritor?

Ce-mi pasă, deci, că-ncărunţesc?

Sînt oricînd tot atît de tînăr sau bătrîn ca şi cel mai tînăr sau cel mai bătrîn om din satul acesta.